

"Kiekvieno kataliko yra žvanta priedermė paremti katalikiškąją spaudą ir ją kuo plačiau paskleisti tarp žmonių. Geri laikraščiai yra naudingiausia dalyku ir verti didžiausio užmojimo."

DARBENTRAS

366 Broadway, So. Boston, Mass.
Tel. South Boston 820

Kaina 4 centas

Žinios iš Lietuvos

(“Lietuva”)

(THE WORKER)
Published every TUESDAY, THURSDAY and SATURDAY

by
JOSEPH'S LITHUANIAN A. C. ASSOCIATION OF LABOR
Registered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass.
under the Act of March 3, 1879.

Postage for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
Act of Oct. 3, 1917, authorized on July 12, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:
Single copy \$4.50
Boston and suburbs \$5.50
Foreign countries yearly \$5.50

A. L. R. K. FEDERACIJOS CENTRAS

2201 West 22-nd Street
Chicago, Illinois.

Rugsėjo 29, 1924 m.

Paminėkim Spalio Devintą

Neišdilis iš istorijos lapų spalio devintoji, kada veidmainingas lenkas smurtu įsiveržė mūsų sartinėn Vilniun. Ketvėri vergijos ir priespaudos metai nesumažino mūsų Tautos patyrimo atgauti Gedimino miestą. Spalio devintoji — gedulingoji lietuvių diena. Bet jos atsiminimas ne nusiminimas, bet galingąjį pasiryžimą privalo mums ugdyti: tvirtai laikytis užimtos pozicijos ir tinkamai rengtis prie išsiluosavimo valandos.

Darykime viską, kad mūsų žodžiai stotųsi darbu: duokime vilniečiams aukų! Nuo nepriklausomos Tėvynės atskirtų, mūsų brolių vilniečių pajėgos nedidelės. Bet jie ginasi sužeisto liuto narsumu: niekas ten neapleidžia lietuviškų įstaigų. Už kiekvienos pozicijos mažiausia dalelė mūsų brolių kovoja ir į kalėjimus yra brūkiami, ir žiauriai žudomi, kaikinami. Lietuvystės idėja jiems taip skaidri ir šventa, kad kalėjimų biaučius urvai ir kankinių mirtis neišbaido jų iš tautinės kultūros pavojingų tranšėjų. Garbingai ir išdidžiai miršta Vilnios kilniausieji vaikai: už Gedimino Pilį ir už visa Tautą atnašauja jie skaidriausias savo gyvybes, ir šviesių vilkių kupini jie žengia Viešpaties Karalijon pas Teisingąjį visų mūsų Tėvą.

Didžiosios Amerikos garbingieji piliečiai! Prisiminkime kokią šėrią kovą pakėlė Vilniaus karkyčiai kol išgelbėjo savo mokyklą, prieglaudą, gimnazijas. Ir kokių savęs atsižadėjimų ir šviesos troškimų traukia šimtai užuotų, suvargusių beturčių jaunuolių į Vilniaus ir švenčionių gimnazijas. Vilniaus prieglaudos šimtet nebesutalpina visų pavargusių ir našlačių. Broliai, paremkime didžiąsias vilniečių pastangas! Lai ten iš vargingiausių našlačių užauga šviesūs inteligentai, liaudies tikriausieji draugai ir vadai kruvinose laisvės kovose. Kad tu, lenke, „nesulauktum“ nebūs taip kaip nori! Išdysis dešimtis ir šimtus inteligentų ir švietėjų, o tūkstančius naujų karžygių mes išstatysim lietuvių sargybon.

Amerikiečiai! Minėkim prideramai spalio 9-tą: pamaldomis ir gausiomis našlačiams aukomis bažnyčiose, prakalbomis salėse. Lai nauja tautinio atsparumo srovė supurtina visos šėivijos sielą!

Broliai, sesutės! Į pagelbą Gedimino karžygiams.
Am. Liet. R. K. Federacija:
KUN. IG. ALBAVIČIUS, pirmininkas,
ADVOKATAS BALYS MASTAUSKAS, sek.

Jei La Follette Laimės

Nei mėnesio laiko neliko iki prezidentinių rinkimų. Šitos rinkimus smagiai pajauirina ir labai paimdomina La Follette. Jei ne jis, tai rinkimai būtų valgis be druskos. Jei ir būtų vietoj La Follette'o koks socialistų partijos kandidatas, tai jis rinkimų nebūtų pajauirinęs. Amerikos rinkimuose socialistų kandidatas buvo it pipiras arinboje.

La Follette kas kita. Jo protas ir energija sutvarkyta Wisconsin valstijoje. Jis toje valstijoje gubernatoriavo, ilgus metus yra senatorium. Sekėjų ir pritarėjų turi daug. Nuo laikurių sekėjų reikėjo net nusikratyti. Komunistai jį norėjo ramti. Bet jis komunistams nepatinka, kad jie nesuvaldę jo atšaldė. Jei ne, tai komunistai būtų prilygę tam verščiui, kuris bučiuoja jį nuoplatu. Šiaudiniuose balsavimuose

„Nenaudingos“ Katalikiškos Mokyklos

Mūsų lietuvių laisvamanių ir socialistų spauda rašo šmeižiančius straipsnius apie katalikiškas mokyklas. Tankiai prikažioja, būk parapijinės mokyklos vaikus vien tik poterių mokina ir kad vaikams „atima progą įgyti sveiką apšvietą ir tuo apseunkina jiems tolesnį gyvenimą.“ Berods katalikams tėvams rūpi, kad jų vaikai gautų tinkamą mokslą; ir jeigu parapijinės mokyklos to neatsiekia, tai niekas jų nemetų.

Laisvamanišiai rašo ir aimanoja tuščių burbulų faktais: „praktika rodo, kad kunigų ir mokytojų vedamos mokyklos visuomet yra daug prastesnės už valdiškas mokyklas. Amerikoje parapijinės mokyklos išėjusieji vaikai, mažiau žino ir yra menkliau išsilavinę, negu tie, kurie baigia viešąsias mokyklas,“ taip rašė vienas laikraštis.

Protaujantis žmogus tiki, kuomet mato aiškiai išdėstytus prirodymus. Tad spreskite. Bedieviai tvirtina:

„Amerikoje parapijinės mokyklos išėjusieji vaikai, mažiau žino ir yra menkliau išsilavinę, negu tie, kurie baigia viešąsias mokyklas.“
Visai priešingai. Prilyginus pavyzdiną katalikišką mokyklą by kokiame mieste Jungtinės Valstijose, parodys, kad mokiniams svetieško mokslo turi lygia vertę, kaip ir viešose mokyklose.

Toliau įvairiuose kontestuose, kuriuose dalyvavo mokiniai katalikiškų mokyklų ir viešų mokyklų, katalikiškų mokyklų mokiniai pralenkė mokinius viešųjų mokyklų.
„The George Washington Essay Contest“ 1922 metais, kurį surengė The Daily News, pirmutinę dovaną \$1,000.00 vertės ir antrą dovaną \$500.00 laimėjo katalikiškų mokyklų mokiniai, sykiu ir dvidešimtis

bai turbūt apsisotų. Tačiau netrukus po to darbai pradėtų gyvian eiti.

Apskritai imant, jei La Follette būtų išrinktas prezidentu, tai jo prezidentavimo pradžioje apsirinktų darbų sumažėjimas, bet vėliau imtų padėtis atsigriebt. Svarbiausia tai nauja šluota apvalytų valdžios namus nuo vortinklių, šūkslių ir pelėsių, kurie apsirėikė pavidele žibalo, veteranų biuro ir kitokių skandalių.

Svarbieji Dėsniai

Pradedant by koki darbą reikia išdėmėti tam tikrus reikalingus punktus, kad paskui nebūtų susitrukdymų bei nesmagumų, kurie kanktų visai darboto. Tatgi ir mums darbininkams, žengiant į labai svarbų darbo lauką, ryžtantis parodyti savo jėgas, norint siekti ir kitus vesti prie geresnio rytojaus; reikia įsiregistruoti pagrindinius organizacijos dėsnius, būtent:

Kas-gi ta organizacija?

Štai pagrindai:
„Lietuvių Darbininkų Kooperatyvė Sąjunga yra arčiausia darbo žmonių draugė, užtėrėja ir globėja. Ji buvo sumanyta ir inkurta lietuvių vių darbininkų pavasarį 1915-tų metų. Ją pagimdė dvasinis ir materialinis lietuvių darbininkų vargas ir skurdas, su kuriuo pasiryžta eiti į kovą. Iš vienos pusės baigus darbininkų išnaudojimą ir viso jų gyvenimo silėgimą iš pusės kapitalistinės sistemos, iš antros gi pusės išsigalėjimas ir siautimas lietuvių išėivų tarpe įvairios rūšies bediegių ir socialistų, — kas darlabiau didino vargą ir suirutę — tos tai buvo svarbiausios priežastys L. D. K. S. atsiradimo.“ L. D. K. S. — tai idejinis judėjimas, priėmęs

2. pirmos šėios atpažintijos iš dvidešimties penkių skiriamos „State Department of Education“ laimėjo Nazzareto Akademiją iš Monroe County.

„Nazzareto, N. Y.: Rugs. 8 d. katalikiškos mokyklos mokiniams iš Minneapolis, Minn. laimėjo „World's championship in short hand competition.“

„Charleston, S. C., Liepos 2 d., 1922 mokiniai vyrukų Eng-land katalikiškos mokyklos apturėjo abi dovanų duotas „Daughters of the Confederacy“ parašyme rašinio „Anny Cunningham.“

Jokūbas Clancy, New York miesto mokyklų prižiūrėtojas rašo „New York Sun“ Lapk. 11, 1904. „Per dvidešimt metų turėjau gerą supratimą apie miesto mokyklas. Ypatiną atydą atkreipiau į jų būdus ir pasekmes. Iki paskutiniui laikui kojos nebuvau perėngęs į katalikišką mokyklą. Kuomet įėjau, turėjau jausmą kad jame nieko nerasiu verta, pagyrimo ir pamokos. Turiu pasakyti kad katalikiškos mokyklos esti taip sistematiškai sutvarkytos kaip ir miesto mokyklos, turinčios savą „Board of Directors, Board of Examiners“ mokytojus ir perdėtinius. Kiekvienos mokyklos mokytojai ir ir perdėtiniai turi savo mokytojų palidymus.“

„The Chicago Tribune“ kovo 20, 1922 rašo: „Du šimtu mokinių iš penkiolikos mokyklų dalyvavo rašymo konteste, laikyta Cicero mokykloje perėitą šeštadienį. Dalyvavo trylika miesto mokyklų ir dvi parapijinės. Parapijinės laimėjo.“

Neseniai laikytame „Carnegie Oratorical Contest“ Maryland-District of Columbia-District, kur dalyvavo atsižymėjusios mokyklos, John Hopkins universitetas ir dvi katalikiškos mokyklos, Baltimore'io Loyola universitetas ir Georgetown iš Washingtono. Pirmą dovaną laimėjo Loyola, antrą Georgetown.

Tą patį kontestą Pennsylvania valstijos laimėjo šv. Juozapo mokykla.

Massachusetts valstijoje dvi katalikiški mokyklai, Bostono Kolegija ir šv. Kryžiaus Kolegija stojo prieš Harvardą ir kitas atsižymėjusias mokyklas. Pirmą dovaną gavo Bostono Kolegija, antrą šv. Kryžiaus Kolegija.

Missouri valstijoje kontestą laimėjo šv. Liudviko Universitetas.

1921 metais: New Orleans, geg. 14 d. katalikiškos mokyklos laimėjo šešias dovanas metiniame „Essay Contest of Chapter No. 72, United Doughters of the Confederacy.“

St. Louis, Birž. 14 d. katalikiška (High School) apturėjo pirmą dovaną rašyme: „Merchant Marine.“

Rochester, N. Y.: Rugs. 21

Tame rašte minėjau, kad padaro visas popieras sugrįžimui atgal, tiktai pirk laivakortę. Ilustracijai galiu paduoti vieną tokių „notarų“ pildytą blanką, gražintą iš Washingtono rugpjūčio 25 d., kurioje nėra paduota keleivio vardo nė pavardės, vietoje laivo vardo, ant kurio atkeliavo pirmu kartas, ot del keleivio akių, „kad Amerikon, atsakyta — „Ham-

MUZIKAMS —IR— DAINININKAMS

Kurie norite gauti naujų dainų, reikalaukite tuojaus, nes nedaug turime. Agentams ir chorams muleidžiame didelius nuosimėjus. Pinigus siųskite su užsakytais kartu.

20 dainų, dviems ir trims lygiems balsams. — Muziką parengė A. Valčiūnas, karo chorvedys. Labai gražios ir tinka vyrų chorui. Kaina..... 30.

J. Tallat-Kelpšos
Bainok, tarne žirga. Gerkim broliai (misių balsų chorui)..... 25

St. Šimkaus
Vienas žodis ne šneka (chorui)..... 40
Darbininko daina (misių chorui)..... 50

Česlovo Sosniauskio
Blaivininkų himnas..... 15

Antano Bačiulio
Nauji, tik išleisti veikalai
Piemenėlis (duetas)..... 50
Audra prieš dieną (solo)..... 1.00
Žvaigždutė (solo) ir Aušta rytas (duetas)..... 75
Oi, dainos (solo arba duetui)..... 50
Nokturnas (duetas bosui ir sopranui)..... 1.25
O, laisve (misių kvartetui arba chorui)..... 50
Myliu (misių kvartetui arba chorui)..... 75

Miko Petrausko
Lietuvių dainos. Telpa 69 dainos. Knyga 90 pusl. 1.50
5 Metų Kanklės. Telpa 55 dainos: chorams, duetams ir solams. 190 puslapių..... 5.00
Girių Karaliaus, vieno veiksmo fantastiška opera. Labai gražus veikalas..... 3.00
Opera, „Eglė, žalčių Karalienė“..... 10.00

Solo: balsui ir pianui:
Šių naktalių (duetiškai)..... 30
Jojau dieną..... 40
Ko kūtis sveteliai..... 15
Siuntė mane motinėlis..... 20
Vai aš pakirščiau..... 20
Už šlingėlių..... 30
Skyniau skynimėlių..... 15
Saulėle raudona..... 20
Lūgo (latviška)..... 10

„Darbininkas“ 366 B'way So. Boston, Mass.

jai L. D. K. S. neša didelę pagelbą, nes prirengia darbininkus prie vieno ir prie kito.

Nariai ir jų teisės.
1) LDKS. nariais gali būti visi darbo žmonės, turintieji nemažiaus kaip 16 m. amžiaus, užsiman-tieji fiziškai ar protiškuoju darbu, be lyties skirtumo, by tik jie būtų lietuviai R. Katalikai, prakti-kuojanti savo tikybą ir užjauciantieji darbo žmonių reikalus.

2) Įstojimo moka tik 50 centų, o kas mėnesis po 35c. Taipgi reikia stengtis, jeigu galima, kad kiekvienas narys įsigytų nors po vieną šėrų (\$5 vertės), kuris gali būti išmokėtas ir dalimis.

3) Narys mokėdamas po 35c. į mėnesį gauna organizacijos organą „Darbininką“ ir naudojasi visomis organizacijos įstaigomis, k. a. knygyneliais, darbo biurais, prieglaudomis, ir tt.

Tenkykite visus organizacijos principus, išai- kinkite juos savo broliams lietuviams darbininkams, kurie da nepriklauso prie L. D. K. S. ir kvieskite juos savo armijon; visuomet turėkite minty, kad dabar turime svarbiąsias organizacijos vėjas, per kurį tu- rime prirasyti penkis tūkstančius naujų narių. Pra- dėkime darbą šiandien, nelaukime rytojaus.

Kitaime numerį bus daugiau apie organizacijos principus.
P. Daukardis, Sekr.

